

Organizacinė elgsena

Teminis reikalavimas

Topical Requirement

The Institute of
Internal Auditors

Išvertė:

Institute of
Internal Auditors
Lithuania

Organizacinė elgsena Teminis reikalavimas

Tarptautinę profesinės praktikos sistemą (*International Professional Practices Framework*[®]) sudaro Pasauliniai vidaus audito standartai (*Global Internal Audit Standards*[™]), Teminiai reikalavimai ir Visuotinės gairės. Teminiai reikalavimai turi būti naudojami kartu su Pasauliniais vidaus audito standartais, kurie yra autoritetingas privalomos praktikos pagrindas.

Teminiai reikalavimai aiškiai nustato vidaus auditoriams keliamus lūkesčius, nustatydami minimalius reikalavimus konkrečių rizikos sričių auditams. Atsižvelgiant į organizacijos rizikos profilį, vidaus auditoriams gali tekti atsižvelgti į papildomus temos aspektus.

Atitiktis teminiams reikalavimams padidins vidaus audito paslaugų atlikimo nuoseklumą ir pagerins vidaus audito paslaugų ir rezultatų kokybę bei patikimumą. Galiausiai teminiai reikalavimai tobulina vidaus audito profesiją.

Vidaus auditoriai privalo taikyti teminius reikalavimus pagal Pasaulinius vidaus audito standartus. Atitiktis teminiams reikalavimams yra privaloma teikiant užtikrinimo paslaugas ir rekomenduojama teikiant konsultavimo paslaugas.

Teminis reikalavimas taikomas, kai audito tema yra viena iš šių:

- Vidaus audito plano užduoties objektas.
- Nustatyta atliekant užduotį.
- Prašomos užduoties, kuri nebuvo įtraukta į pradinį vidaus audito planą, objektas.

Įrodymai, kad buvo įvertintas kiekvienas teminis reikalavimas, privalo būti dokumentuojami ir saugomi. Ne visi atskiri reikalavimai gali būti taikomi kiekvienai užduočiai; jei reikalavimai netaikomi, privalo būti dokumentuotas ir išsaugotas pagrindimas. Atitiktis teminiam reikalavimui yra privaloma ir bus vertinama atliekant kokybės vertinimus. Daugiau informacijos apie tinkamą Teminių reikalavimų įgyvendinimą pateikta „Teminių reikalavimų taikymo gairėse“.

Organizacinė elgsena

Organizacinė elgsena – tai darbuotojų priimami sprendimai atliekant darbą ir bendradarbiaujant su kitais. Toks elgesys daro įtaką veiklos rezultatams ir organizacijos tikslų įgyvendinimui. Paprastaiariant, organizacinė elgsena yra „tai, kaip mes elgiamės“, ir ji laikoma kultūros sudedamąja dalimi.

Organizacinė elgsena, kuri nepadedą siekti organizacijos tikslų arba neatitinka suinteresuotųjų šalių lūkesčių, gali lemti nepalankius veiklos rezultatus organizacijai, jos klientams, darbuotojams ir visuomenei, net jei organizacija turi gerų ketinimų. Kontrolės procesai turi būti nustatomi, įgyvendinami, peržiūrimi ir vertinami siekiant užtikrinti, kad su organizacine elgsena susijusi rizika yra tinkamai valdoma, kaip ir kitos rizikos.

Vidaus audito praktikos šioje srityje vis dar plėtojamos. Šiame dokumente siekiama pritaikyti tradicinį, rizika pagrįstą audito metodą organizacinei elgsenai, apibrėžiant valdymo, rizikos valdymo ir kontrolės procesus, kuriuos organizacijos gali taikyti nesuderintos organizacinės elgsenos rizikos valdymui. Apie tai, kaip įvertinti šiuos reikalavimus, skaitykite „Organizacinės elgsenos teminio reikalavimo naudotojo vadove“.

Organizacinės elgsenos valdysenos, rizikos valdymo ir kontrolės procesų vertinimas ir įvertinimas

Šiame teminiame reikalavime pateikiamas nuoseklus ir išsamus požiūris į valdymo, rizikos valdymo ir kontrolės procesų, susijusių su organizacine elgsena, kūrimo ir įgyvendinimo vertinimą. Šie reikalavimai nustato minimalų organizacinės elgsenos vertinimo lygį.

Valdysena

Reikalavimai:

Vidaus auditoriai privalo įvertinti šiuos organizacinės elgsenos valdymo aspektus:

- A.** Valdyba prižiūri, o vyresnioji vadovybė nustato ir paskirsto vaidmenis bei atsakomybes, kad būtų išvengta nenumatytų pasekmių dėl nesuderintos organizacinės elgsenos. Nenumatytos pasekmės apima interesų konfliktus arba neaiškius sprendimų priėmimo procesus.
- B.** Valdyba prižiūri, o vyresnioji vadovybė nustato ir palaiko individualią ir grupinę atsakomybę už elgesio lūkesčius, užtikrindama, kad vaidmenys ir atsakomybės būtų aiškiai paskirstytos, priimtose, suprastos ir nuosekliai suderintos su organizacijos tikslais.
- C.** Įdiegti valdysenos procesai siekiant užtikrinti reguliary elgesio įžvalgų ir organizacijos tikslų suderinamumo stebėjimą, vertinimą ir kritinį įvertinimą, taip pat veiksmus dėl bet kokių nesuderinamumų.
- D.** Nustatytos ir periodiškai peržiūrimos politikos ir procedūros, susijusios su elgesio rizikos protokolais, siekiant nustatyti jų aktualumą ir tikslumą. Šios politikos ir procedūros yra veiksmingai komunikuojamos ir integruojamos į organizacijos veiklą ir sprendimų priėmimo procesus.

Rizikos valdymas

Reikalavimai:

Vidaus auditoriai privalo įvertinti šiuos organizacinės elgsenos rizikos valdymo aspektus:

- A.** Organizacija yra tinkamai apibrėžusi elgesio rizikos valdymo principus, įskaitant elgsenos ypatybes, kurios yra esminės siekiant organizacijos tikslų.
- B.** Organizacinės elgsenos stebėseną yra tinkama ir savalaikė, rezultatai pranešami suinteresuotosioms šalims.

- C.** Suinteresuotosioms šalims veiksmingai ir nuosekliai pranešama apie elgesio lūkesčių ir faktinio elgesio spragas, taip pat apie susijusių pagrindinių priežasčių analizę.
- D.** Elgesio lūkesčių ir esamų praktikų spragos šalinamos, įtraukiant suinteresuotąsias šalis. Sprendimai stebimi iki visiško įgyvendinimo ir jų veiksmingumas vertinamas, siekiant užtikrinti, kad būtų imamasi pakankamų veiksmų.

Kontrolė

Reikalavimai:

Vidaus auditoriai privalo įvertinti šiuos su organizacine elgsena susijusius kontrolės procesų aspektus:

- A.** Organizacija sukūrė metodą, skirtą nustatyti ir sušvelninti elgesio modelius, galinčius kelti riziką organizacijos tikslų pasiekimui. Pavyzdžiai apima veiklos rezultatų peržiūras ir operacinės rizikos peržiūras, orientuotas į elgseną.
- B.** Organizacija nustato aiškų ir nuoseklų toną dėl tikėtino elgesio ir komunikuoja šiuos lūkesčius patikimais bei prieinamais kanalais. Palaikomas struktūruotas grįžamojo ryšio mechanizmas, skirtas vertinti darbuotojų supratimą ir paramą bei prireikus įgalinti pakeitimus.
- C.** Įdiegti procesai, skatinantys pranešti apie organizacinę elgseną, prieštaraujančią organizacijos tikslams. Procesai apima apsaugos ir sprendimo protokolus.
- D.** Įdiegtos skatinimo programos, įskaitant atlygį ir nepiniginius apdovanojimus, kurios komunikuojamos ir suderintos su organizacijos tikslais bei teisės aktų reikalavimais. Taip pat numatomos atgrasymo priemonės ir pasekmės už netinkamą organizacinę elgseną.
- E.** Įdiegtas problemų valdymo procesas, įskaitant organizacijos tikslų neatitinkančių elgesio modelių nustatymą ir koregavimą bei klausimų eskalavimą, kai to reikia.
- F.** Periodiškai ir veiksmingai vykdomos mokymo ir informuotumo programos, skirtos užtikrinti organizacinės elgsenos ir organizacijos tikslų suderinamumą.
- G.** Talentų pritraukimo ir integracijos procesai atitinka organizacijos elgsenos lūkesčius ir apima elgesio kompetencijas.

Apie Vidaus auditorių institutą

Vidaus auditorių institutas (IIA) yra tarptautinė profesinė asociacija, vienijanti daugiau nei 265 000 narių visame pasaulyje ir suteikusi daugiau nei 200 000 sertifikuotų vidaus auditorių (CIA®) pažymėjimų visame pasaulyje. Įkurtas 1941 m., IIA visame pasaulyje pripažįstamas kaip vidaus audito profesijos lyderis standartų, sertifikavimo, švietimo, mokslinių tyrimų ir techninių rekomendacijų srityje. Daugiau informacijos rasite svetainėje theiia.org.

Autorių teisės

© „The Institute of Internal Auditors, Inc.“ (Vidaus auditorių institutas), 2025 m. Visos teisės saugomos. Dėl leidimo dauginti kreipkitės į copyright@theiia.org.

2025 m. gruodžio mėn.

The Institute of
Internal Auditors

Pasaulinė būstinė

The Institute of Internal Auditors
1035 Greenwood Blvd., Suite 401
Lake Mary, FL 32746, USA
Telefonas: +1-407-937-1111
Faksas: +1-407-1101

